

Examining the relationship between academic optimism and growth Professionalism of elementary school teachers in Chahar Borj city

Akbar Mamarbashi¹

(Receipt: 2022.12.29- Acceptance:2023.07.29)

Abstract

The purpose of this research was to investigate the relationship between academic optimism and professional growth of elementary school teachers in Chaharborj city. This research was applied research and was done with a descriptive method. The research community included all primary school teachers of Chaharborj city, numbering 284 people (110 women and 174 men). The sample was randomly stratified using Cochran's formula in the number of 163 people (64 women and 99 men). The data collection method was library and field. In order to collect information, in the first part, the academic optimism questionnaire made by Schenen Moran et al. (2013) and has 37 items was used to measure the academic optimism of teachers. In the second part, the 18-question standard questionnaire of teachers' professional development was used. Its validity and reliability (using Cronbach's alpha 76-80%) was confirmed by its designer. Descriptive statistics were used to calculate the average and draw tables. To test the hypotheses, parametric inferential statistics (due to the normality of data distribution) and Pearson's correlation coefficient were used. After testing the hypotheses and analyzing the findings, the results showed that there is a relationship between academic emphasis, students' trust in their teachers, teacher efficiency and the professional development of elementary school teachers in Chaharborj city.

Key Words: academic optimism, professional growth, primary teachers of Chahar Borj city.

1. Assistant Professor, Elementary Education Department, Miandoab Islamic Azad University, Miandoab, Iran

10.30495/jsec.2023.1975658.2068

بررسی رابطه بین خوش بینی تحصیلی و رشد حرفه‌ای معلمان مقطع ابتدایی شهر چهار برج

اکبر معمارباشی^۱

(دریافت: ۱۴۰۱/۱۰/۰۸ - پذیرش نهایی: ۱۴۰۲/۰۵/۰۷)

چکیده

هدف از انجام این تحقیق بررسی رابطه بین خوش بینی تحصیلی و رشد حرفه‌ای معلمان مقطع ابتدایی شهر چهاربرج بود. این تحقیق از نوع تحقیقات کاربردی بود و با روش توصیفی انجام شد. جامعه‌ی تحقیق شامل کلیه معلمان مقطع ابتدایی شهر چهار برج به تعداد ۲۸۴ نفر (۱۱۰ زن و ۱۷۴ مرد) بود. نمونه بصورت تصادفی طبقه‌ای و با استفاده از فرمول کوکران به تعداد ۱۶۳ نفر (۶۴ زن و ۹۹ مرد) انتخاب شد. روش جمع‌آوری اطلاعات، کتابخانه‌ای و میدانی بود. برای جمع‌آوری اطلاعات، در بخش اول برای سنجش خوش بینی تحصیلی معلمان از پرسشنامه خوش بینی تحصیلی که توسط اسپنن موران و همکاران (۲۰۱۳)، ساخته شده و دارای ۳۷ گویه است، استفاده شد.

در بخش دوم از پرسشنامه استاندارد ۱۸ سوالی رشد حرفه‌ای معلمان استفاده شد. روایی و پایایی آن (با استفاده از آلفای کرونباخ ۰.۸۰-۰.۷۶٪) توسط طراح آن مورد تایید قرار گرفته بود. از آمار توصیفی برای محاسبه میانگین و ترسیم جداول استفاده شد. برای آزمون فرضیه‌ها از آمار استنباطی پارامتریک (بدلیل نرمال بودن توزیع داده‌ها) ضریب همبستگی پیرسون، استفاده شد. پس از آزمون فرضیه‌ها و تحلیل یافته‌ها، نتایج نشان داد: بین تاکید تحصیلی، اعتماد دانش‌آموزان به معلم شان، کارآمدی معلم و رشد حرفه‌ای معلمان مقطع ابتدایی شهر چهاربرج رابطه وجود دارد.

واژه‌های کلیدی: خوش بینی تحصیلی، رشد حرفه‌ای، معلمان ابتدایی شهر چهار برج

۱. استادیار، گروه آموزش ابتدایی، دانشگاه آزاد اسلامی میاندوآب، میاندوآب، ایران. memarbashi5@gmail.com

مقدمه

خوش‌بینی تحصیلی همگام شدن شخص است با موازین زندگی اجتماعی خواه یک گروه کوچک، خواه یک جامعه بزرگ، واحد یکدست و ثابت نیست هر گروه دارای اجزایی است که پاره گروه یا خرده گروه نامیده شده‌اند این اجزا مخصوصاً کوچکترین آن‌ها که فرد انسانی باشد ثبات دائم ندارد بلکه همواره تغییر می‌پذیرد، از این رو گروه انسانی برای آنکه بتواند سازمان خود را حفظ کند و به زندگی خود ادامه دهد ناگزیر آن است که پیوسته افراد جدید را با خود پیوسته همساز گرداند و برای زندگی گروهی آماده گرداند.

همنویایی گروهی نتیجه نهایی این همسازی است. خوش‌بینی تحصیلی کارکنان به معنای همسازی و همنویایی فرد با ارزش‌ها، هنجارها و نگرش‌های گروه اجتماعی است یا به مفهوم دیگر اجتماعی شدن فراگردی است که بواسطه آن هر فرد دانش و مهارت اجتماعی لازم برای مشارکت موثر و فعال در زندگی گروهی و اجتماعی را کسب می‌کند. مجموعه این ارزش‌ها، هنجارها و نگرش‌ها، فرد را قادر می‌سازد که با گروه و افراد جامعه روابط و کنش متقابل داشته باشد (کریمی، ۱۳۹۹).

کارکنان جدید، ارزش‌ها و منش‌های بیرون سازمان را با خودشان به داخل سازمان می‌آورند و در مقابل، سازمان‌ها تلاش می‌کنند آن‌ها را با ارزش‌ها و منش‌های درونی آشنا و سازگار نمایند. جامعه‌پذیری سازمانی فرآیندی است که طی آن، کارکنان جدید خود را با ارزش‌ها و رفتارهای درون سازمانی تطبیق می‌دهند. در فرآیند جامعه‌پذیری، فرد دانش و اطلاعات و مهارت‌های لازم را برای ایفای نقش‌های سازمانی بدست می‌آورد. فرهنگ سازمانی را می‌آموزد. و ارزش‌ها، توانایی‌ها، رفتارها و دانش اجتماعی مناسب سازمانی را یاد می‌گیرد (تاوورمینا؛ ۲۰۰۹).

بیان مساله

سازمان‌ها برای آموزش ارزش‌های سازمانی و هنجارهای رفتاری به افراد تازه وارد رویکرد خوش‌بینی تحصیلی را به کار می‌گیرند، که از طریق آن، افراد جدید با شیوه‌های عمل آشنا شده آنچه در سازمان مورد انتظار است را فرا گیرند، رفتارهای شغلی مناسب را بیاموزند و با هنجارها و ارزش‌های گروه خود را وفق دهند

سازه رشد حرفه‌ای از دو دهه قبل تاکنون چه به لحاظ بالینی و چه به لحاظ روان‌شناسی شخصیت توجه گسترده‌ای را به خود معطوف داشته است و لذا پژوهش در زمینه ادبیات رشد حرفه‌ای نیز روند رو به رشدی داشته است جذابیت موجود در موضوع رشد حرفه‌ای به این خاطر است که نه

تنها در گسترش و رشد، بلکه در حفظ مشکلات روان شناختی و سلامت مختلف دخالت دارد. مثلا پژوهش‌ها نشان داده‌اند که رشد حرفه‌ای با علائم افسردگی، اضطراب، فکر خودکشی، اختلال خوردن، رضایت از زندگی کم، عاطفه مثبت کمتر، اضطراب اجتماعی بیشتر بهزیستی روان شناختی کمتر ارتباط دارد (زرگر و همکاران، ۱۳۹۸)

رشد حرفه‌ای نقش مهمی در سبب‌شناسی، حفظ و مسیر آسیب‌های روانی بازی می‌کند و با مکانیزم‌هایی از جمله معیارهای افراطی که باعث ایجاد قوانین انعطاف ناپذیر برای عملکرد می‌شود و نیز رفتارهایی همچون اجتناب و ارزیابی مکرر عملکرد، سوگیری‌های شناختی همچون افکار دومقوله‌ای، توجه انتخابی به شکست و افزایش معیارها در مورد دستاوردها برجسته می‌شود.

اهمیت و ضرورت تحقیق

در نظام آموزشی هر کشور، اهمیت معلمان به ویژه در آموزش ابتدایی انکار ناپذیر است. بنابراین خوش بینی تحصیلی و رشد مهارت‌های حرفه‌ای آنان در دوره ابتدایی از وظایفی است که همه نظام‌های آموزشی باید خود را ملزم به اجرای آن سازند. علاوه بر آن نقش نوین معلم در قرن حاضر ایجاب می‌کند که مهارت‌های حرفه‌ای معلمان مورد توجه قرارگیرد در غیراینصورت هدف‌هایی که در نظر گرفته شده دست نیافتنی خواهد شد. با توجه به اینکه خوش بینی تحصیلی به ایجاد محیط مثبت در مدرسه کمک می‌کند و این محیط باعث ایجاد کارآمدی معلم می‌گردد (هوی و همکاران، ۲۰۰۷).

تأکید تحصیلی انتظارات بالا را ایجاد و استانداردهای بالایی را برای موفقیت تحصیلی ایجاد می‌کند بنابراین در مدارس با خوش بینی تحصیلی بالا، معلمان، دانش آموزان و والدین به یکدیگر اعتماد دارند. این اعتماد باعث ایجاد همدلی در میان آنها می‌گردد و موجبات رشد حرفه‌ای معلمان را فراهم می‌نماید. با توجه به مباحث بیان شده انجام این تحقیق دارای اهمیت می‌باشد.

اهداف تحقیق

هدف کلی: تعیین رابطه بین خوش بینی تحصیلی و رشد حرفه‌ای معلمان مقطع ابتدایی شهر چهاربرج

اهداف فرعی

- تعیین رابطه بین تأکید تحصیلی و رشد حرفه‌ای معلمان مقطع ابتدایی شهر چهاربرج.
- تعیین رابطه بین اعتماد دانش آموزان به معلم و رشد حرفه‌ای معلمان مقطع ابتدایی شهر چهاربرج.
- تعیین رابطه بین کارآمدی معلم و رشد حرفه‌ای معلمان مقطع ابتدایی شهر چهاربرج.

فرضیه های تحقیق

- فرضیه اصلی تحقیق: بین خوش بینی تحصیلی و رشد حرفه‌ای معلمان مقطع ابتدائی شهر چهار برج رابطه وجود دارد.
- فرضیه فرعی اول تحقیق: بین تاکید تحصیلی و رشد حرفه‌ای معلمان مقطع ابتدائی شهر چهار برج رابطه وجود دارد.
- فرضیه فرعی دوم تحقیق: بین اعتماد دانش آموزان و رشد حرفه‌ای معلمان مقطع ابتدائی شهر چهار برج رابطه وجود دارد.
- فرضیه فرعی سوم تحقیق: بین کارآمدی معلمان و رشد حرفه‌ای معلمان مقطع ابتدائی شهر چهار برج رابطه وجود دارد.

ادبیات و پیشینه تحقیق

خوشبینی تحصیلی ترسیم کننده یک تصویر غنی از عاملیت انسانی است که رفتار جمعی را در قالب ابعاد شناختی، محیطی (عاطفی) و رفتاری تشریح می‌کند. همچنین خوشبینی تحصیلی به عنوان یک مجموعه سه تایی از تعامل‌ها مورد تصور قرار می‌گیرد که در آن هر عامل از نظر عملکردی وابسته به دیگر عامل‌هاست که این سه وجه در تعامل با یکدیگر یک محیط یادگیری مثبت را ایجاد می‌کنند

این سه مفهوم نه تنها دارای ماهیت و عملکرد مشابهی هستند، بلکه قابلیت اثر مثبت یکسانی نیز بر روی موفقیت دانش آموزان دارند؛ در واقع هوی و همکارانش (۲۰۰۷) نشان دادند که سه ویژگی جمعی مدرسه به همراه هم در یک ظاهر یکپارچه، محیط یادگیری مثبت و فعال به وجود می‌آورند.

اعتماد متقابل بین کادر آموزشی و والدین و دانش آموزان، حس کارآمدی جمعی را در کادر آموزشی تقویت می‌کند و کارآمدی جمعی موجب تقویت و ارتقای اعتماد می‌شود. به طور مشابه، هنگامی که اعضای کادر آموزشی به والدین اعتماد دارند، معلمین می‌توانند با اطمینان از اینکه والدین تلاش‌های آن‌ها را بی‌نتیجه نخواهند گذاشت، استانداردهای آموزشی بالاتری را مورد تاکید قرار داده و این نیز به نوبه خود موجب افزایش و ارتقای اعتماد کادر آموزشی می‌گردد. در نهایت کارآمدی معلمان، تاثیر مثبتی بر روی موفقیت تحصیلی دانش آموزان دارد، بنابراین موفقیت تحصیلی مورد تاکید و تقویت قرار می‌گیرد. علاوه بر این، تاکید تحصیلی، کارآمدی جمعی را تقویت می‌کند. در مجموع هر سه جزء با یکدیگر روابط سازنده داشته و در تعامل با هم یک فرهنگ برای خوشبینی تحصیلی را شکل می‌دهند (بیرد و همکاران، ۲۰۱۰).

پیشینه داخلی

- رنجبر سطری (۱۳۹۵) در تحقیق تحت عنوان اثربخشی آموزش خوش بینی تحصیلی از طریق قصه گوئی بر سازگاری تحصیلی، پسران ۱۲-۱۴ ساله کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان شهر سنقر، مورد مطالعه قرار داد و پس از تحلیل نتایج، اثر خوش بینی را روی نمونه مورد مطالعه، مثبت ارزیابی کرد.
- مرادی (۱۳۹۴) در تحقیق تحت عنوان، خوش‌بینی تحصیلی معلمان و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان در مدارس متوسطه شهری، منطقه تهران به این نتیجه رسید که از بین مولفه‌های سه‌گانه‌ی خوش‌بینی تحصیلی، حس کارآمدی بیشترین تاثیر را در پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان دارد.
- چراغی خواه (۱۳۹۴) نقش خوشبینی تحصیلی، هیجانات تحصیلی و بهزیستی مدرسه در عملکرد ریاضی دانش‌آموزان شهر کرج را مورد بررسی قرار داد و به این نتیجه رسید که بین دختران و پسران در عملکرد ریاضی تفاوت وجود دارد بدین معنی است که در پسران نقش خوش بینی تحصیلی بیشتر از پسران است.
- عباسیان و حیدرزاده (۱۳۹۳) به تبیین نقش خوش بینی تحصیلی و ساختار توانمندساز در پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان منطقه ۵ تهران پرداخته و پس از تحلیل نتایج به این نتیجه رسیدند که خوش بینی تحصیلی و ساختار توانمند ساز در پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان نقش بسزایی دارند.
- بی‌سپار (۱۳۹۳) در تحقیق خود تحت عنوان بررسی رابطه بین معنای تحصیلی، سبک‌های مقابله‌ای و خوش‌بینی با فشار روانی ادراک شده، در بین دانشجویان دانشگاه پیام نور و آزاد اسلامی شهر پیرانشهر، تاثیر خوش‌بینی تحصیلی را در کاهش فشار روانی دانشجویان مثبت ارزیابی نمود.

پیشینه خارجی

- هوی، تارتر و وولفولک هوی (۲۰۰۷) پس از بررسی برای اولین بار در سطح مدرسه بر روی نمونه‌ای متنوع متشکل از ۹۶ مدرسه با استفاده از معادلسازی معادلات ساختاری و تحلیل عاملی، احساس معلمین از کارآمدی جمعی، اعتماد کادر آموزشی به دانش‌آموزان و والدین آنان و انتظارات یا تاکید تحصیلی معلمین را به عنوان سازه‌ای نوین با نام خوشبینی تحصیلی معرفی کردند که در صورت کنترل وضعیت اقتصادی-اجتماعی دانش‌آموزان بر موفقیت آنان تاثیر می‌گذارد.

- باول (۲۰۱۲) در مطالعه‌ای با هدف بررسی رابطه خوشبینی تحصیلی و تعهد شغلی معلمان، دریافت که این مفاهیم یا باورهای مهم بر روی هم سازه واحد خوشبینی تحصیلی معلمان را شکل می‌دهند که روابط مثبت معناداری با تعهد شغلی آنان دارد.
- پاچارس (۲۰۰۵) با مطالعه بر روی ۱۶۴۰ دبستان و مدرسه راهنمایی، دریافتند که خوشبینی تحصیلی رابطه مثبت و قابل ملاحظه‌ای با رویکردهای مدیریت مشارکتی و رهبری در مدرسه دارد.

روش‌شناسی تحقیق

روش تحقیق

پژوهش حاضر از نظر استراتژی توصیفی، از نظر رویه پیمایشی و از نظر هدف کاربردی، از نظر جمع‌آوری داده‌ها کمی و از نظر محل جمع‌آوری داده‌ها می‌دانی و کتابخانه‌ای و از نظر زمانی حال حاضر می‌باشد. به منظور دستیابی به نتایج مورد نظر و انجام شایسته روش تحقیق از روش‌های زیر بهره گرفته شد:

۱. مطالعات کتابخانه‌ای: جهت تدوین مبانی، تعاریف و مفاهیم نظری از منابع کتابخانه‌ای استفاده شد که مهمترین و مفیدترین منبع موتورهای جستجو در اینترنت، بانک‌ها و منابع اطلاعاتی و کتابخانه‌های دانشگاه‌های کشور بوده است.
۲. تحقیقات میدانی: به منظور جمع‌آوری اطلاعات مورد نظر و سنجش متغیرهای تحقیق، از پرسشنامه استفاده خواهد شد. شاخص‌های مورد سنجش در تحقیق، پیش از آنکه در قالب پرسشنامه به نظرسنجی گذاشته شود، در معرض قضاوت چندتن از خبرگان و کارشناسان در امر مدیریت آموزشی مرتبط با موضوع تحقیق قرار خواهد گرفت و نهایتاً از پرسشنامه مورد توافق به عنوان ابزار جمع‌آوری داده‌ها استفاده خواهد شد.

جامعه آماری

جامعه‌ی آماری عبارت است از مجموعه‌ای از افراد، اشیاء و... (واحد) که حداقل در یک صفت مشترک باشند جامعه آماری تحقیق، کلیه معلمان مقطع ابتدائی شهر چهار برج که تعداد آنها ۲۸۴ نفر (۱۱۰ زن و ۱۷۴ مرد) می‌باشد.

برآورد حجم نمونه

روش انتخاب نمونه تصادفی طبقه‌ای است. برای تعیین حجم نمونه با توجه به اینکه جامعه محدود می‌باشد از فرمول کوکران استفاده شده است که در این جا، $d=1/5$ و $p=q=1/5$ ، $z=1/96$

منظور شده و همچنین N جامعه‌ی آماری و n حجم نمونه در نظر گرفته شده است. که با استفاده از فرمول کوکران حجم نمونه ۱۶۳ نفر (۶۴ زن و ۹۹ مرد) خواهد بود.

$$n = \frac{\frac{z^2 pq}{d^2}}{1 + \frac{1}{N} \left(\frac{z^2 pq}{d^2} - 1 \right)} = \frac{\frac{1.96^2 * 0.5 * 0.5}{0.05^2}}{1 + \frac{1}{284} \left(\frac{1.96^2 * 0.5 * 0.5}{0.05^2} - 1 \right)} = 163$$

روش‌ها و ابزار جمع‌آوری اطلاعات

در این تحقیق برای سنجش متغیرهای مدل، از پرسشنامه استاندارد استفاده شد. پرسشنامه مربوطه، شامل دو بخش است.

در بخش اول برای سنجش خوش بینی تحصیلی معلمان از پرسشنامه خوش بینی تحصیلی که توسط اسپنن موران و همکاران (۲۰۱۳)، ساخته شده و دارای ۳۷ گویه است، استفاده شد.

نمره‌گذاری پرسشنامه

به هر پاسخی که با پاسخ‌های زیر مطابقت می‌کند یک نمره در نظر بگیرید:

سوال	جواب	سوال	جواب	سوال	جواب	سوال	جواب	سوال	جواب	سوال	جواب	سوال	جواب
۱	خیر	۶	بلی	۱۱	بلی	۱۶	بلی	۲۱	خیر	۲۶	بلی	۳۱	بلی
۲	بلی	۷	بلی	۱۲	خیر	۱۷	خیر	۲۲	بلی	۲۷	خیر	۳۲	بلی
۳	بلی	۸	بلی	۱۳	خیر	۱۸	بلی	۲۳	خیر	۲۸	خیر	۳۳	خیر
۴	بلی	۹	خیر	۱۴	خیر	۱۹	خیر	۲۴	بلی	۲۹	خیر	۳۴	بلی
۵	خیر	۱۰	بلی	۱۵	بلی	۲۰	بلی	۲۵	بلی	۳۰	خیر	۳۵	بلی

تحلیل (تفسیر) بر اساس میزان نمره پرسشنامه

نمره بین ۲۸ تا ۳۷ اساساً شخصیت خوش بین دارید و همیشه می‌توانید یکی از عناصر مثبت موقعیت را کشف کنید. چیزی یافت نمی‌شود که بتواند فکر شما را به طور جدی دگرگون کند یا خارج از اندازه ناراحتی شما را فراهم آورد. همیشه می‌توانید گلیم خود را از آب بیرون بکشید. در کار و تحصیل موفق می‌شوید، معتقد هستید که می‌توانید بر مشکلات پیروز شوید و هر چه بخواهید به دست آورید. خوش بینی شما مسری است، زیرا توانایی انتقال دادن آن به اطرافیان را دارید و بسیاری از دوستان و آشنایان نیز به همین دلیل، با شما همراه و هم رأی هستند. به طور کلی این توانایی را دارید که موقعیت‌ها را به نفع خودتان تغییر دهید. اما خوش بینی و اعتماد بیش از حد شما به دیگران

موجب می‌شود که کمی از واقعیت دور باشید و همیشه نتوانید مطابق با آرزوها و امیدهای خود عمل کنید. شما به دور از سرخوردگی و ناکامی زندگی کرده‌اید و می‌کنید.

بین نمره ۲۷ تا ۱۵: شما ذاتاً به طرف خوش بینی، اعتماد به خود و دیگران تمایل دارید. با این همه همیشه نمی‌توانید از این ویژگی استفاده کنید و در واقع می‌توان گفت که آن را تقریباً دست نخورده نگه داشته‌اید. بسیار اتفاق می‌افتد که احساسات شما بدتر می‌شود. اغلب لازم می‌شود که از جانب دیگران تشویق شوید تا خود را بهتر جلوه دهید و بهترین ویژگی خود را عرضه کنید. خود را بدست احساس‌های عدم اعتماد می‌شمارید و کتر شور و شوق نشان می‌دهید. از همین حال شروع کنید خوش‌بینی خود را رشد دهید، مصمم باشید.

نمره بین ۱۴ تا ۱۰: شما خیلی بدبین هستید، حتی می‌توان گفت از آن لذت می‌برید. اگر موقعیت اجازه دهد بدبینی خود را توجیه می‌کنید و پس از شکست می‌گویید: "می‌دانستم که چنین خواهد شد." نگرش شما بدین صورت است که همیشه باید در انتظار رویدادهای ناگوار نشست. هرچه پیش بیاید قربان این طرز تفکر همیشه خود شما خواهید بود. با بد بینی نمی‌توان موفق شود، باید واقعیت را در تمام پیچ و خم‌هایش شکافت و محیطی امن بوجود آورد. بدبینی موجب می‌شود که محیطی توأم با عدم امنیت و اعتماد بوجود آورد و در نتیجه روابط خود با دیگران را ناسالم کرد.

روایی و پایایی

روایی پرسشنامه با استفاده از نظرات اساتید راهنما و مشاور، خوب ارزیابی و تایید شده است و اعتبار درونی آن به روش آلفای کرونباخ، ۸۰ درصد به دست آمد. در بخش دوم از پرسشنامه استاندارد ۱۸ سوالی رشد حرفه‌ای معلمان استفاده شد. پرسشنامه رشد حرفه‌ای معلمان، پرسشنامه‌ای استاندارد است. این مقیاس دارای ۱۸ گویه می‌باشد که با یک مقیاس لیکرت پنج درجه‌ای (خیلی مخالفم تا خیلی موافقم) و هر ماده دارای ارزشی بین ۱ تا ۵ است. با سؤالاتی مانند: (تدریس را از روی اختیار و داوطلبانه شروع می‌کنند، نه از روی اجبار) رشد حرفه‌ای معلمان را می‌سنجد.

پایایی ابزار جمع‌آوری داده

قابلیت اعتماد یا پایایی یک ابزار عبارت است از درجه ثبات آن در اندازه‌گیری هر آنچه اندازه می‌گیرد یعنی اینکه ابزار اندازه‌گیری در شرایط یکسان تا چه اندازه نتایج یکسانی به دست می‌دهد (سرمد و همکاران، ۱۳۹۲). در پژوهش (یزدان پناه، ۱۳۹۳) پایایی پرسشنامه از روش آلفای کرونباخ بالای ۷۶٪ به دست آمده است.

نام متغیر	ضریب آلفای کرونباخ
رشد حرفه‌ای معلمان	.۷۶

یافته‌های تحقیق

در این پژوهش، با استفاده از روش‌های آمار توصیفی از قبیل رسم جداول فراوانی و نمودارها، درصد فراوانی، فراوانی نسبی تجمعی، میانگین، میانه، انحراف معیار، مینیمم و ماکزیمم به توصیف داده‌ها پرداخته شده و جهت تجزیه و تحلیل آن‌ها از آزمون کولموگروف-اسمیرنوف برای تعیین نرمال بودن داده‌ها و برای آزمون فرضیه‌ها از ضریب همبستگی پیرسون استفاده شد. و جهت تعیین تاثیر متغیر پیش بین بر متغیر ملاک از آزمون رگرسیون چندگانه استفاده شد.

تجزیه و تحلیل داده‌ها برای بررسی صحت و سقم فرضیات برای هر نوع تحقیق از اهمیت خاصی برخوردار است. امروزه در بیشتر تحقیقاتی که متکی بر اطلاعات جمع‌آوری شده از موضوع مورد تحقیق می‌باشد؛ تجزیه و تحلیل اطلاعات از اصلی‌ترین و مهمترین بخش‌های تحقیق محسوب می‌شود. داده‌های خام با استفاده از فنون آماری مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرند و پس از پردازش به شکل اطلاعات در اختیار استفاده‌کنندگان قرار می‌گیرند.

برای تجزیه و تحلیل داده‌های جمع‌آوری شده ابتدا آمار توصیفی که به بررسی متغیرهای جمعیت شناختی تحقیق شامل جنسیت، میزان تحصیلات و... می‌پردازد؛ مورد بررسی قرار می‌گیرد. سپس آمار تحلیلی مطرح می‌گردد. در آمار تحلیلی این تحقیق به منظور بررسی روابط بین متغیرها از ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه به روش ورود همزمان استفاده شده است. آمار استنباطی

بررسی مفروضات و پیش شرط‌های استفاده از ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه

آزمون فرضیه‌ها

فرضیه اصلی تحقیق: بین خوش بینی تحصیلی و رشد حرفه‌ای معلمان مقطع ابتدائی شهر چهار برج رابطه وجود دارد.

جدول ۴-۹: ماتریس همبستگی خوش بینی تحصیلی و رشد حرفه‌ای

		تاکید تحصیلی	اعتماد دانش آموزان	کارآمدی معلمان	رشد حرفه‌ای
تاکید تحصیلی	ضریب همبستگی پیرسون	1	.666**	.597**	.577**
	سطح معناداری		.000	.000	.000
	حجم نمونه	163	163	163	163
اعتماد دانش آموزان	ضریب همبستگی پیرسون	.666**	1	.737**	.664**
	سطح معناداری	.000		.000	.000
	حجم نمونه	163	163	163	163
کارآمدی معلمان	ضریب همبستگی پیرسون	.597**	.737**	1	.748**
	سطح معناداری	.000	.000		.000
	حجم نمونه	163	163	163	163
رشد حرفه‌ای	ضریب همبستگی پیرسون	.577**	.664**	.748**	1
	سطح معناداری	.000	.000	.000	
	حجم نمونه	163	163	163	163

همانگونه که در جدول (۴-۹) ملاحظه می‌گردد، بین ابعاد خوش بینی تحصیلی و رشد حرفه‌ای معلمان رابطه معناداری وجود دارد. بطوریکه ضرایب همبستگی پیرسون محاسبه شده بترتیب برای تاکید تحصیلی و رشد حرفه‌ای معلمان (۰/۵۷۷)؛ اعتماد دانش‌آموزان با رشد حرفه‌ای (۰/۶۶۴)؛ خودکارآمدی معلمان با رشد حرفه‌ای (۰/۷۴۸)، می‌باشند. ضریب همبستگی نشان دهنده شدت و جهت رابطه بین متغیرهای مستقل و وابسته است و دلالت بر رابطه علت و معلولی ندارد. با توجه به جهت مثبت بین متغیرهای مستقل و وابسته می‌توان چنین استنباط نمود که با تغییر در جهت مثبت متغیرهای مستقل، متغیر وابسته نیز در همان جهت مثبت تغییر خواهد کرد. البته اگر ضریب تعیین یا (R^2) این ضرایب را محاسبه کنیم می‌توان نشان داد که هر کدام از متغیرهای مستقل به تنهایی با ثابت فرض کردن سایر متغیرهای مستقل، چند درصد از واریانس متغیر وابسته را تبیین می‌کنند. برای پیش‌بینی واریانس متغیر ملاک توسط واریانس متغیرهای پیش‌بین از رگرسیون چندگانه استفاده گردیده است که نتایج آن بشرح ذیل می‌باشد.

جدول ۴-۱: خلاصه نتایج رگرسیون چندگانه

نام متغیرهای پیش بین	R	R ²	F	.Sig.	β بتای استاندارد	B استاندارد نشده	t	p-value
تاکید تحصیلی	۰/۷۷	۰/۵۹	۷۸/۷۷۸	۰/۰۰۰	۰/۱۴	-۰/۱۴	۲/۰۲۲	۰/۰۰۰
اعتماد دانش آموزان					۰/۱۸	-۰/۱۵	۲/۱۶۵	۰/۰۰۰
کارآمدی معلمان					۰/۵۳	-۰/۴۲	۷/۰۱۲	۰/۰۰۰

همانگونه که در جدول (۴-۱۰) ملاحظه می‌گردد، ضریب تعیین محاسبه شده برابر (۰/۵۹) است که نشان می‌دهد ۵۹ درصد از واریانس رشد حرفه‌ای معلمان را ابعاد خوش بینی تحصیلی بصورت ترکیب خطی تبیین می‌کنند. این ضریب معنی دار است چرا که سطح معنی دار مقدار آزمون ($F=78/778$) کوچکتر از سطح خطای (۰/۰۵) می‌باشد. همچنین مقادیر بتای استاندارد نشان می‌دهد که، اگر ابعاد خوش بینی تحصیلی (تاکید تحصیلی، اعتماد دانش آموزان و خودکارآمدی معلمان) باندازه یک واحد انحراف معیار تغییر نمایند، رشد حرفه‌ای معلمان باندازه بترتیب ۰/۱۴؛ ۰/۵۳/۱۸؛ ۰/۰ واحد انحراف معیار تغییر خواهند نمود. ضرایب بتای استاندارد شده معنادار هستند چرا که مقادیر آزمون t محاسبه شده از حد آستانه‌ای (۱/۹۶) در سطح خطای (۰/۰۱) بزرگتر می‌باشد. نتیجه اینکه با اطمینان ۹۹ درصد می‌توان ادعا کرد که خوش بینی تحصیلی و ابعاد آن با توان پیش بینی واریانس رشد حرفه‌ای معلمان داشته‌اند.

$$\text{رشد حرفه‌ای} = ۰/۹۶۱ + (\text{تاکید تحصیلی} * ۰/۱۴) + (\text{اعتماد دانش آموزان} * ۰/۱۸) + (\text{کارآمدی معلمان} * ۰/۵۳)$$

-فرضیه فرعی اول تحقیق: بین تاکید تحصیلی و رشد حرفه‌ای معلمان مقطع ابتدائی شهر چهار برج رابطه وجود دارد.

جدول ۴-۱۱: ماتریس همبستگی تاکید تحصیلی و رشد حرفه‌ای معلمان

		تاکید تحصیلی	رشد حرفه‌ای
تاکید تحصیلی	ضریب همبستگی پیرسون	1	.577**
	سطح معناداری		.000

همانگونه که در جدول (۴-۱۱) مشاهده می‌گردد، ضریب همبستگی بین تاکید تحصیلی با رشد حرفه‌ای برابر (۰/۵۸) است، به سخن دیگر، شدت رابطه بین دو متغیر ۰/۵۸ بوده است و جهت آن نیز با توجه علامت ضریب مثبت می‌باشد یعنی اینکه با تغییر در تاکید تحصیلی در جهت مثبت، رشد حرفه‌ای نیز در جهت مثبت تغییر خواهد نمود و بر عکس. برای بررسی میزان تبیین تغییرات واریانس رشد حرفه‌ای توسط تاکید تحصیلی از ضریب تعیین استفاده می‌گردد، بدین صورت که

اگر ضریب همبستگی پیرسون را به توان دو برسانیم ضریب تعیین بدست خواهد آمد. مقدار ضریب تعیین تاکید تحصیلی برابر $(R^2=0/11)$ می باشد. این بدین معناست که تاکید تحصیلی به میزان ۱۱ درصد از واریانس رشد حرفه‌ای را تبیین می کند. با توجه به اینکه تنها یک متغیر مستقل در مدل وجود دارد، بنابراین بتای استاندارد تاکید تحصیلی برابر همان ضریب رگرسیونی یا ضریب پیرسون خواهد بود. بنابراین با توجه به بتای استاندارد $(\beta=0/58)$ چشم انداز آینده می توان گفت اگر یک واحد انحراف استاندارد تغییری در تاکید تحصیلی بوجود آید، باندازه $0/58$ واحد انحراف استاندارد در واریانس رشد حرفه‌ای تغییر بوجود خواهد آمد.

-فرضیه فرعی دوم تحقیق: بین اعتماد دانش آموزان و رشد حرفه‌ای معلمان مقطع ابتدائی شهر چهار برج رابطه وجود دارد.

جدول ۴-۱۲: ماتریس همبستگی اعتماد دانش آموزان و رشد حرفه‌ای معلمان

		رشد حرفه‌ای	اعتماد دانش آموزان
رشد حرفه‌ای	ضریب همبستگی پیرسون	1	.664**
	سطح معناداری		.000
	حجم نمونه	163	163

همانگونه که در جدول (۴-۱۲) مشاهده می گردد، ضریب همبستگی بین اعتماد دانش آموزان با رشد حرفه‌ای برابر $(0/66)$ است، به سخن دیگر، شدت رابطه بین دو متغیر $0/66$ بوده است و جهت آن نیز با توجه علامت مثبت می باشد یعنی اینکه با تغییر در تاکید تحصیلی در جهت مثبت، رشد حرفه‌ای نیز در جهت مثبت تغییر خواهد نمود و بر عکس. برای بررسی میزان تبیین تغییرات واریانس رشد حرفه‌ای توسط تاکید تحصیلی از ضریب تعیین استفاده می گردد، بدین صورت که اگر ضریب همبستگی پیرسون را به توان دو برسانیم ضریب تعیین بدست خواهد آمد. مقدار ضریب تعیین تاکید تحصیلی برابر $(R^2=0/43)$ می باشد. این بدین معناست که اعتماد دانش آموزان به میزان ۴۳ درصد از واریانس رشد حرفه‌ای را تبیین می کند. با توجه به اینکه تنها یک متغیر مستقل در مدل وجود دارد، بنابراین بتای استاندارد اعتماد دانش آموزان برابر همان ضریب رگرسیونی یا ضریب پیرسون خواهد بود. بنابراین با توجه به بتای استاندارد $(\beta=0/66)$ چشم انداز آینده می توان گفت اگر یک واحد انحراف استاندارد تغییری در اعتماد دانش آموزان بوجود آید، باندازه $0/66$ واحد انحراف استاندارد در واریانس رشد حرفه‌ای تغییر بوجود خواهد آمد.

-فرضیه فرعی سوم تحقیق: بین کارآمدی معلمان و رشد حرفه‌ای معلمان مقطع ابتدائی شهر چهار برج رابطه وجود دارد.

جدول ۴-۱۳: ماتریس همبستگی کارآمدی معلمان و رشد حرفه‌ای معلمان

		رشد حرفه‌ای	کارآمدی معلمان
رشد حرفه‌ای	ضریب همبستگی پیرسون	1	.748**
	سطح معناداری		.000
	حجم نمونه	163	163

همانگونه که در جدول (۴-۱۳) مشاهده می‌گردد، ضریب همبستگی بین کارآمدی معلمان با رشد حرفه‌ای برابر (۰/۷۵) است، به سخن دیگر، شدت رابطه بین دو متغیر ۰/۷۵ بوده است و جهت آن نیز با توجه علامت ضریب مثبت می‌باشد یعنی اینکه با تغییر در کارآمدی معلمان در جهت مثبت، رشد حرفه‌ای نیز در جهت مثبت تغییر خواهد نمود و بر عکس. برای بررسی میزان تبیین تغییرات واریانس رشد حرفه‌ای توسط کارآمدی معلمان از ضریب تعیین استفاده می‌گردد، بدین صورت که اگر ضریب همبستگی پیرسون را به توان دو برسانیم ضریب تعیین بدست خواهد آمد. مقدار ضریب تعیین کارآمدی معلمان برابر $(R^2=0/56)$ می‌باشد. این بدین معناست که کارآمدی معلمان به میزان ۵۶ درصد از واریانس رشد حرفه‌ای را تبیین می‌کند. با توجه به اینکه تنها یک متغیر مستقل در مدل وجود دارد، بنابراین بنای استاندارد کارآمدی معلمان برابر همان ضریب رگرسیونی یا ضریب پیرسون خواهد بود. بنابراین با توجه به بنای استاندارد $(\beta=0/75)$ کارآمدی معلمان می‌توان گفت اگر یک واحد انحراف استاندارد تغییری در کارآمدی معلمان بوجود آید، باندازه ۰/۷۵ واحد انحراف استاندارد در واریانس رشد حرفه‌ای تغییر بوجود خواهد آمد.

بحث و نتیجه‌گیری

-فرضیه فرعی اول تحقیق: بین تاکید تحصیلی و رشد حرفه‌ای معلمان مقطع ابتدائی شهر چهار برج رابطه وجود دارد.

یافته‌های جدول (۴-۱۱) نشان می‌دهد، ضریب همبستگی بین تاکید تحصیلی با رشد حرفه‌ای برابر (۰/۵۸) است، به سخن دیگر، شدت رابطه بین دو متغیر ۰/۵۸ بوده است و جهت آن نیز با توجه علامت ضریب مثبت می‌باشد یعنی اینکه با تغییر در تاکید تحصیلی در جهت مثبت، رشد حرفه‌ای نیز در جهت مثبت تغییر خواهد نمود و بر عکس. برای بررسی میزان تبیین تغییرات واریانس رشد حرفه‌ای توسط تاکید تحصیلی از ضریب تعیین استفاده می‌گردد، بدین صورت که اگر ضریب همبستگی پیرسون را به توان دو برسانیم ضریب تعیین بدست خواهد آمد. مقدار ضریب تعیین تاکید تحصیلی برابر $(R^2=0/11)$ می‌باشد. این بدین معناست که تاکید تحصیلی به میزان ۱۱ درصد از واریانس رشد حرفه‌ای را تبیین می‌کند. با توجه به اینکه تنها یک متغیر مستقل در مدل وجود دارد،

بنابراین بتای استاندارد تاکید تحصیلی برابر همان ضریب رگرسیونی یا ضریب پیرسون خواهد بود. بنابراین با توجه به بتای استاندارد ($\beta = 0/58$) چشم انداز آینده می‌توان گفت اگر یک واحد انحراف استاندارد تغییری در تاکید تحصیلی بوجود آید، باندازه $0/58$ واحد انحراف استاندارد درواریانس رشد حرفه‌ای تغییر بوجود خواهد آمد.

یافته‌های تحقیق حاضر با یافته‌های تحقیقات، رنجبر سطری (۱۳۹۵) -مرادی (۱۳۹۴) -چراغی خواه (۱۳۹۸) - بی‌سپار (۱۳۹۳) - عباسیان و حیدرزاده (۱۳۹۳) - باول (۲۰۱۲) - اسمیت و هوی (۲۰۰۹) - پاچارس (۲۰۰۵) همسو می‌باشند.

-فرضیه فرعی دوم تحقیق: بین اعتماد دانش‌آموزان و رشد حرفه‌ای معلمان مقطع ابتدائی شهر چهار برج رابطه وجود دارد.

یافته‌های جدول (۴-۱۲) نشان می‌دهد، ضریب همبستگی بین اعتماد دانش‌آموزان با رشد حرفه‌ای برابر ($0/66$) است، به سخن دیگر، شدت رابطه بین دو متغیر $0/66$ بوده است و جهت آن نیز با توجه علامت ضریب مثبت می‌باشد یعنی اینکه با تغییر در تاکید تحصیلی در جهت مثبت، رشد حرفه‌ای نیز در جهت مثبت تغییر خواهد نمود و بر عکس. برای بررسی میزان تبیین تغییرات واریانس رشد حرفه‌ای توسط تاکید تحصیلی از ضریب تعیین استفاده می‌گردد، بدین صورت که اگر ضریب همبستگی پیرسون را به توان دو برسانیم ضریب تعیین بدست خواهد آمد. مقدار ضریب تعیین تاکید تحصیلی برابر ($R^2 = 0/43$) می‌باشد. این بدین معناست که اعتماد دانش‌آموزان به میزان ۴۳ درصد از واریانس رشد حرفه‌ای را تبیین می‌کند. با توجه به اینکه تنها یک متغیر مستقل در مدل وجود دارد، بنابراین بتای استاندارد اعتماد دانش‌آموزان برابر همان ضریب رگرسیونی یا ضریب پیرسون خواهد بود. بنابراین با توجه به بتای استاندارد ($\beta = 0/66$) چشم انداز آینده می‌توان گفت اگر یک واحد انحراف استاندارد تغییری در اعتماد دانش‌آموزان بوجود آید، باندازه $0/66$ واحد انحراف استاندارد درواریانس رشد حرفه‌ای تغییر بوجود خواهد آمد.

روانشناسان معتقدند اعتماد بین شاگرد و معلم، نخستین و مهم‌ترین گام برای موفقیت در تعلیم و تربیت است. از نگاهی دیگر، هرچند والدین تاثیرگذارترین افراد در زندگی کودک محسوب می‌شوند، اما پس از ورود کودک به مدرسه، نقش آموزگار بر نقش تعلیم و تربیتی والدین پیشی می‌گیرد؛ اگر حس اعتماد و امنیت لازم میان شاگرد و معلم برقرار شود.

برای آن که اعتماد لازم بین ما و دانش‌آموزانمان برقرار شود، لازم است این رفتارها و نکات

را فراموش نکنیم:

- تعلیم و تربیت را به ساعات درس محدود نکنیم: امروزه در بسیاری از کشورهای پیشرفته، شاگردان می‌توانند هر لحظه از طریق اینترنت به راحتی با آموزگارشان ارتباط برقرار کنند و مشکلات و نیازهای تعلیم و تربیتی‌شان را برطرف کنند پس همیشه دردسترس باشیم.
- از موفقیت دانش‌آموزان آشفته نشویم: بعضی از ما، زمانی که احساس می‌کنیم دانش‌آموزی به خوبی به مباحث درسی مسلط است و پرسش‌هایی خاص از ما می‌پرسد، نگران و آشفته می‌شویم. این نگرانی را با عصبانیت، پرخاش، خردکردن شخصیت دانش‌آموز در کلاس و جواب ندادن یا بی‌اهمیتی به او، نشان می‌دهیم. فراموش نکنیم، این کار نشانگر ضعف ما در مقابل دانش‌آموز قوی است.
- از هر جهت نمونه باشیم: الگوبرداری دانش‌آموز از آموزگار، حکایتی به قدمت تاریخ تعلیم و تربیت دارد. بنابراین آموزگار موظف است به عنوان یک الگو، تا حد ممکن از هر جهت کامل باشد.
- عقب‌نمانیم: آموزگاری می‌تواند موفق عمل کند و اعتماد دانش‌آموزانش را جلب کند که از نظر علمی، گام‌ها از آن‌ها جلوتر باشد. مطالعه یکی از بهترین و ساده‌ترین راه‌ها است.
- صحیح مدیریت کنیم: انتقال اطلاعات به دانش‌آموزان، چه به صورت عملی و چه تئوری، باید در کمترین زمان و با موثرترین شیوه انجام شود. بنابراین مدیریت صحیح زمان و طبقه‌بندی منظم اطلاعات، انتقال آن‌ها را ساده‌تر می‌کند.
- تک‌بعدی نباشیم: ابتکار عمل و خلاقیت را از آنان نگیریم. اگر در حل مسائل یا بازپس دادن مطالب تئوری از شیوه‌ای خاص استفاده می‌کنند، آن‌ها را تشویق کنیم. حتی اگر روش آن‌ها کمی عجیب، طولانی یا سخت‌تر از روش ما به نظر برسد.
- به یک چشم به دانش‌آموزان نگاه کنیم: هر چند دانش‌آموزان باهوش و زرنگ بیش از سایر دانش‌آموزان مورد توجه قرار می‌گیرند، اما آموزگار باید تلاش کند تا این توجه، باعث آزار و دلزدگی بقیه دانش‌آموزان نشود. بی‌توجهی به دانش‌آموز، یکی از مخرب‌ترین فاکتورهای تعلیم و تربیتی است. بنابراین سعی کنیم، با شناسایی نقاط قوت هر دانش‌آموز، محبت و توجهمان را بین آن‌ها تقسیم کنیم.
- هیچ پرسشی را بی‌پاسخ نگذاریم: حتی اگر پاسخ پرسشی را نمی‌دانیم، به راحتی به دانش‌آموزمان بگوییم که پاسخ این پرسش را نمی‌دانیم، اما حتماً با کمک گرفتن از کتاب‌های مرجع یا هم‌فکری با سایر آموزگاران، پاسخ او را خواهیم داد.

یافته‌های تحقیق حاضر با یافته‌های تحقیقات، رنجبر سطری (۱۳۹۵) - مرادی (۱۳۹۴) - چراغی خواه (۱۳۹۸) - بی‌سپار (۱۳۹۳) - عباسیان و حیدرزاده (۱۳۹۴) - باول (۲۰۱۲) - هوی و همکاران (۲۰۰۷) - پاچارس (۲۰۰۵) همسو می‌باشند.

- فرضیه فرعی سوم تحقیق: بین کارآمدی معلمان ورشد حرفه‌ای معلمان مقطع ابتدائی شهر چهار برج رابطه وجود دارد.

یافته‌های جدول (۴-۱۳) نشان می‌دهد، ضریب همبستگی بین کارآمدی معلمان با رشد حرفه‌ای برابر (۰/۷۵) است، به سخن دیگر، شدت رابطه بین دو متغیر ۰/۷۵ بوده است و جهت آن نیز با توجه علامت ضریب مثبت می‌باشد یعنی اینکه با تغییر در کارآمدی معلمان در جهت مثبت، رشد حرفه‌ای نیز در جهت مثبت تغییر خواهد نمود و بر عکس. برای بررسی میزان تبیین تغییرات واریانس رشد حرفه‌ای رشد حرفه‌ای توسط کارآمدی معلمان از ضریب تعیین استفاده می‌گردد، بدین صورت که اگر ضریب همبستگی پیروسون را به توان دو برسانیم ضریب تعیین بدست خواهد آمد. مقدار ضریب تعیین کارآمدی معلمان برابر ($R^2=0/56$) می‌باشد. این بدین معناست که کارآمدی معلمان به میزان ۵۶ درصد از واریانس رشد حرفه‌ای را تبیین می‌کند. با توجه به اینکه تنها یک متغیر مستقل در مدل وجود دارد، بنابراین بتای استاندارد کارآمدی معلمان برابر همان ضریب رگرسیونی یا ضریب پیروسون خواهد بود. بنابراین با توجه به بتای استاندارد ($\beta=0/75$) کارآمدی معلمان می‌توان گفت اگر یک واحد انحراف استاندارد تغییری در کارآمدی معلمان بوجود آید، باندازه ۰/۷۵ واحد انحراف استاندارد در واریانس رشد حرفه‌ای تغییر بوجود خواهد آمد.

احساس کارآمدی معلم عبارت است از باورهای معلم درباره توانایی‌ها و قابلیت‌هایش برای دستیابی به پیامدهای مطلوب در خصوص درگیر کردن دانش‌آموزان در فعالیتهای تحصیلی و داشتن اثر مثبت بر یادگیری آنان.

خودکارآمدی عبارتست از باورهای فرد درباره قابلیت‌هایش برای انجام سطوح طرح‌ریزی شده عملکرد و پیشرفت مهار رویدادهایی که در زندگی تاثیر بسزایی دارند. خودکارآمدی باوری است که فرد در مورد انجام یک رفتار مشخص دارد. خودکارآمدی اطمینان به توانایی خود در کنترل افکار، احساسات و فعالیت هاست و بنابراین روی پیامد اعمال موثر است.

انتظارات خودکارآمدی بر عملکرد واقعی افراد، هیجانات، انتخاب رفتار و سرانجام میزان تلاش و کوششی که صرف یک فعالیت می‌شود موثر است.

باورهای خودکارآمدی روی الگوهای تفکر اشخاص و واکنش‌های عاطفی تأثیر می‌گذارد. در نتیجه این تأثیرات باورهای خودکارآمدی تعیین‌کننده‌ها و پیش‌بینی‌کننده‌های قوی در سطح عملکرد

هستند. اورهای خودکارآمدی، الگوهای فکری و عکس‌العمل‌های عاطفی و حسی یک فرد را تحت تاثیر قرار می‌دهد. خودکارآمدی بالا در ایجاد احساسات آرامش هنگام مقابله با کارها و فعالیت‌های مشکل به ما کمک می‌کند.

برعکس، افرادی که دارای خودکارآمدی پایین هستند، ممکن است امور را از آنچه که هست، مشکل‌تر کند و سخت‌تر درک کند و فشار، افسردگی و بینشی کوتاه بینانه‌تر را در مورد اینکه بهترین راه حل یک مشکل چیست، توسعه و ترویج کند. در نتیجه باورهای خودکارآمدی می‌تواند به طور موثری سطوح دانش و آگاهی یک نفر را که نهایتاً کسب کرده است تحت تاثیر قرار دهد.

برای نشان دادن کارایی معلمان، برگزاری آزمون‌های تحصیلی در طول ترم تحصیلی، ضروری است. با این ابزار معلم از میزان تحقق اهداف تحصیلی و نقاط ضعف و قوت روش تدریس خود مطلع می‌شود، و مکانیزم‌های جبرانی متناسب را انتخاب و بکار می‌بندد.

یافته‌های تحقیق حاضر با یافته‌های تحقیقات، رنجبر سطری (۱۳۹۵) - مرادی (۱۳۹۴) - چراغی خواه (۱۳۹۸) - بی‌سپار (۱۳۹۳) - عباسیان و حیدرزاده (۱۳۹۴) - باول (۲۰۱۲) - پاجارس (۲۰۰۵) همسو می‌باشند.

منابع:

- بی‌سپار، خ. بررسی رابطه بین معنای تحصیلی، سبک‌های مقابله‌ای و خوش‌بینی با فشار روانی ادراک شده، در بین دانشجویان دانشگاه پیام نور و آزاد اسلامی شهر پیرانشهر در سال تحصیلی ۹۳-۹۲، پایان نامه ارشد، دانشگاه ارومیه. ۱۳۹۳.
- چراغی خواه، ز. پژوهشنامه روانشناسی مثبت، پایان نامه کارشناسی ارشد، شماره سوم. ۱۳۹۸.
- رنجبر سطری، پ. اثربخشی آموزش خوش بینی تحصیلی از طریق قصه‌گویی بر سازگاری تحصیلی، پایان نامه ارشد، دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی. ۱۳۹۵.
- زرگر، م، کاکاوند، ع. ر، جلالی، م. ر، صلواتی، م. مقایسه طرحواره‌های ناسازگار اولیه و رفتارهای مقابله‌ای اجتناب در مردان وابسته به مواد افیونی و افراد بهنجار، فصلنامه روان‌شناسی کاربردی. ۱۳۹۹.
- سرمد، زهسی، حجازی، الف، بازگان، ع. روش تحقیق در علوم رفتاری، تهران، انتشارات آگه. ۱۳۹۸.
- عباسیان، حسین؛ حیدرزاده، سارا. تبیین نقش خوش بینی تحصیلی و ساختار توانمندساز در پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان، فصلنامه پژوهش‌های رهبری و مدیریت آموزشی، سال اول. شماره ۲. ۱۳۹۴.
- کریمی، ع. الف. رسالت معلمی، انتقال دانش یامنش، مجله رشد معلم، تهران، سال پانزدهم. ۱۳۹۴.
- مرادی، ک. پایان نامه کارشناسی ارشد، مجله علوم تربیتی دانشگاه شهید چمران اهواز، بهار و تابستان ۱۳۹۴.
- یزدان پناه، ک. ارتباط سنجی ارگونومی، فرسودگی شغلی و رشد حرفه‌ای معلمان مقطع متوسطه، پایان نامه کارشناسی ارشد رشته مدیریت آموزشی، دانشگاه شهید باهنر کرمان. ۱۳۹۶.

- Bevel, R. K., & Mitchell, R. M. (2012). The effects of academic optimism on elementary reading achievement. *Journal of Educational Administration*, 50 (6), 773-787.
- Hoy, W., Hoy, A., & Kurz, N. (2009). Teacher's academic optimism: The development and test of a new construct. *Teaching and Teacher Education*, 24, 821-835.
- Pajares, M. F. (1992). Teacher beliefs and educational research: Cleaning up a messy construct. *Review of Educational Research*, 62(3), 307-332.
- Taormina, R. J. (2009). Organizational socialization: the missing link between employee needs and organizational culture. *Journal of Managerial Psychology*, 24(7), 650-676.